

"המחנה הלאומי" ומדינת הלאום

דן בן-דוד

איזו מדינה מייחל לנו "המחנה הלאומי"? במדינות אחרות, מפלגות השמות את ה"לאומיות" בראש הזיהוי העצמי נוטות לתמוך בצעדים המכוונים לשמירה על הצביון הלאומי כפי שהם תופסים אותו. אצלנו, מתקבל הרושם שזכינו ל"מחנה הלאומי" הפלורליסטי ביותר במערב, התומך בהכללת מספר רב מאוד של לא-ישראלים, בין אם הם זרים או פלשתינאים, בתוך גבולותיה של מדינת ישראל העתידית. מנהיגים בולטים של המחנה, כמו השרים ישראל כץ מהליכוד ואפי איתם, מנהיג המפד"ל, הינם בין השרים המובילים בממשלה בעד המשך מדיניות העסקת עובדים זרים בענפי החקלאות והבניין. מדובר בממשלת ימין המנפיקה אלפי היתרים חדשים מידי שנה במדינה שבה נמצאים כבר כ-300,000 עובדים זרים. אולי זה אינו מפתיע שניציגי ציבור נוקטים במדיניות הפוגעת בציבור כולו, ובציבור בוחריהם בפרט, כאשר הם מחליטים לאפשר למעסיקים ישראלים להביא לכאן בני אדם בתנאים הגובלים בעבדות ועושיק ומעבידים אותם בתנאים המפריים את כל חוקי העבודה בישראל (חוק שכר מינימום, תנאים סוציאליים, ועוד), מה שמוריד את עלות העסקתם לכמחצית מעלות העסקת ישראלים (על פי משרד האוצר) ומגביר את מימדי האבטלה, העוני ואי-השוויון לרמות שלא הכרנו. מה שכן מפתיע זה שמנהיגות "המחנה הלאומי" ממשיכה לתמוך בהבאת אלפי עובדים נוספים בכל שנה - 5,000 פועלים תאילנדים חדשים צפויים להגיע בחודשים הקרובים - בזמן שכבר היום, אחד מכל שמונה עובדים במדינת היהודים אינו ישראלי.

העובדה שאותו "מחנה לאומי" גם מוביל את ההתנגדות לפינוי כל ישוב, מאחו, או קרוון באשר הם, מסמלת מאוד את מה שעושה "המחנה הלאומי" למדינת הלאום שלו. ככל שעובר הזמן ומתבהרים הנתונים הדמוגרפים, פחות ופחות ברור איזה "לאום" רוצה המחנה הזה במדינתנו.

בעניין הפלשתיני, קיימות שתי אפשרויות: (א) שלעולם לא יכירו בזכותנו לחיות כאן, ונצטרך לחיות על החרב לנצח, ו-(ב) שבשלב כלשהו בעתיד, הקרוב או הרחוק, ייפול אצלם האסימון והלחימה תסתיים. אם החלופה היא לחימה לנצח, כיצד מציע המחנה הלאומי שנתבצר כדי להגן על החברה ועל המשק ולאפשר חיים ברמה שתהווה חלופה אטרקטיבית למי שנמצא ולמי שהיינו רוצים שיעלה לכאן? זו מדינה שסדרי העדיפויות שלה הובילו לנסיגה כלכלית-חברתית - של התרחקות מתמדת ממדינות המערב המובילות, של גידול מתמיד במימדי האבטלה, העוני ואי שוויון - הנמשכת שלושה עשורים ברציפות. המלחמה עם הפלשתינאים, והיעדר כל התבצרות לקווים ברי הגנה מצידנו, רק גרמו להחרפה של המגמות הבעייתיות בשנים האחרונות. הבאת מאות אלפי עובדים זרים העמיקה את המצוקה בזמן שתקציבי עתק הוסטו מהשקעה בתשתיות ובחלשים אשר יכלו לשפר את המצב הכלכלי-חברתי - לבניה באזורים שלעולם לא יוכלו להוות חלק ממדינה יהודית ודמוקרטית. בארץ שבה האוכלוסיה הנזקקת מתרבה בקצב מהיר בהרבה מהאוכלוסיה התומכת, כמה זמן חושב "המחנה הלאומי" שמדינת הלאום תוכל להחזיק מעמד?

אם החלופה הבטחונית-מדינית היא שהאסימון יפול אצל הפלשתינאים מתישהו, איך חושב "המחנה הלאומי" שעלינו לפעול היום כדי שנוכל אז לקדם את השלום איתם? בהנחה שהעולם המערבי לא יאפשר לנו - ובצדק - למנוע מתן זכויות אדם בסיסיות מהאוכלוסיה הפלשתינית, היכן בדיוק מתכוון "המחנה הלאומי" לאפשר להם לממש את זכותם האזרחית להצביע? אם רוצים להתיישב בכל שטחי ארץ ישראל, אז מה קורה כאשר החלום "הלאומי" מתגשם? ניתן יהיה אז לאפשר לפלשתינאים מדינה כאשר נמצאים בתוכם ישובים יהודים רבים? אם הכוונה אינה לאפשר להם אזרחות מלאה במדינה משלהם כי לא ניתן יהיה להקים אותה בערבוביית הישובים שנוצרה בכוונה תחילה, האם רוצה "המחנה הלאומי" של מדינת היהודים לתת אזרחות מלאה לתושבי השטחים בישראל?

חבריי ב"מחנה הלאומי", אולי תשתפו אותנו - אחיכם - בחזונכם? איזו אוכלוסיה, רמת חיים ואופי חברתי הייתם רוצים לראות במדינתנו בעוד חמישים שנה? ואנא, אל תשכחו לצרף גם מפת דרכים ברורה שתראה כיצד מדינה יהודית-דמוקרטית - עם משק פתוח ומודרני הקשור בטבורו לעולם המערבי - יכולה להגיע ליעד שהתוותם. אולי הגיע העת לחשוב ברצינות לאן מובילה דרככם את המדינה היחידה שיש לעם היהודי.